

Name

Roll Number

INDIAN SCHOOL MUSCAT
MIDDLE SECTION
FINAL EXAMINATION 2017-18

SANSKRIT (THIRD LANGUAGE)

Code: MYSN310

CLASS: VII

Time Allotted: 2 Hrs.

13.03.2018

Max .Marks: 80

खण्ड-क

Marks

प्रश्न 1 कः कम् अकथयतः

10x½=5

- (क) एतत् चन्द्रशेखरआजादस्य चित्रम् अस्ति ।
(ख) एषः कदा फलं दास्यति?
(ग) तव किम् नाम?
(घ) ये मया सह पठन्ति, ते बालाः मम मित्राणि सन्ति ।
(ङ) तर्हि अलम् प्रयासेन ।

प्रश्न 2 आम् व न लिखत ।

4x1=4

- 1 देहल्याम् तेनालीरामस्य कौशलस्य परीक्षा आसीत् ।
2 चन्द्रशेखरः 'भारतमाता जयतु' इति उदघोषणं अकरोत् ।
3 तेनालीरामः त्रीणि स्यूतं प्राप्नोति ।
4 सुधीरः विद्यालयं गन्तुम् इच्छति ।

प्रश्न 3 उचित मेलनम् कुरु ।

4x1=4

1. भारतमाता जयतु (क) बाबरः
2. दिल्लीश्वरः (ख) चन्द्रशेखर आजाद
3. मालाकारः (ग) सन्मित्रं
4. सहचरः (घ) आम्रपादपम्

प्रश्न 4 अधोलिखितानि शब्दानां अर्थ हिन्दी भाषायां लिखत ।

5x1=5

- 1 स्यूतं 2 गुलिका 3 भृशम् 4 सहचराः 5 हत्वा

प्रश्न 5 प्रदत्त विकल्पेभ्यः उचितं पदं चित्वा लिखत ।

5x1=5

- 1 तेनालीरामः _____ सभाम् अगच्छत् । (बाबरस्य/भोजस्य/कृष्णदेवरायस्यः)
- 2 सः _____ प्रसादयितुम् अचेष्टत । (मालाकारः/नृपतिम्/मित्राणि)
- 3 _____ महावीरः आसीत्? (लक्ष्मीबाई/शिवाजी/चन्द्रशेखरः)
- 4 तत्र वृद्धः _____ रोपयति स्म । (निम्बवृक्षं/पिप्पलम्/आम्रपादपं)
- 5 उद्याने _____ सन्ति । (मालाकारः/खरगाः/मित्राणि)

प्रश्न 6 रिक्त-स्थानि पूरयत ।

5x1=5

- 1 मुगलपतिः _____ आसीत् ।
- 2 चन्द्रशेखरः आंग्लियानां _____ न आगतः ।
- 3 वयं चन्द्रशेखरम् _____ स्मरामः ।
- 4 आंग्लाधिकारिणः तम् दण्डम् _____ ।
- 5 सः अनेकान् _____ अमारयत् ।

प्रश्न 7 एक पदेन उत्तरत ।

2x1=2

- 1 उद्याने के सन्ति?
- 2 चन्द्रशेखरः कस्मिन् स्थाने राजकोषम् अहरत्?

प्रश्न 8 पूर्ण वाक्येन उत्तरत ।

5x1=5

- 1 मित्रे के गुणाः भवन्ति?
- 2 चन्द्रशेखरः किं उद्घोषम् अकरोत्?
- 3 खः कस्य स्कन्धे अतिष्ठत्?
- 4 चन्द्रशेखरस्य सहयोगिनः के आसन्?
- 5 नृपतिः मालाकाराय किम् अयच्छत्?

खण्ड-ख

प्रश्न 9 (अ) अधोलिखित अंकानि संस्कृत भाषायां लिखत ।

5x1/2=2 1/2

(क) 55 (ख) 58 (ग) 44 (घ) 47 (ङ) 46

(ब) अधोलिखित संख्यापदानि अंकेषु लिखत ।

5x1/2=2 1/2

(क) द्विपञ्चाशत् (ख) सप्तपञ्चाशत् (ग) अष्टचत्वारिंशत्
(घ) त्रिचत्वारिंशत् (ङ) नवचत्वारिंशत्

प्रश्न 10 (अ) अधोलिखित पदानाम् प्रत्ययं संयोजनं कृत्वा लिखत ।

6x1/2=3

(क) कृ+तुमुन् (ख) इष्+क्त्वा (ग) पृच्छ+क्त्वा
(घ) गम् + तुमुन् (ङ) ज्ञा+तुमुन् (च) त्यज+तुमुन्

- प्रश्न 10** (ब) अधोलिखित पदानाम् प्रत्ययं पृथक् कृत्वा लिखत । 4x½=2
 (क) पीत्वा (ख) पातुम् (ग) हसित्वा (घ) श्रोतुम्
- प्रश्न 11** अधोलिखिता पदानां पद-परिचयं लिखत । 8x½=4
 (क) बालकान् (ख) करिष्यसि (ग) अपठन् (घ) रामाय
- प्रश्न 12** अधोलिखित शब्दरूपाणि निर्देशानुसार लिखत । 6x½=3
	एकवचन	द्विवचन	बहुवचन
(क) मधु (नपु०, द्वि० वि०)-	मधु	_____	मधुनी
(ख) मधु (नपु०, तृ० वि०)-	_____	मधुभ्याम्	मधुभिः
(ग) तद् (पु०, प० वि०)-	तस्मात्	_____	तेभ्यः
(घ) तद् (पु०, तृ० वि०)-	_____	ताभ्याम्	तैः
(ङ) तद् (नपु०, स० वि०)-	_____	तयोः	तेषु
(च) मधु (नपु०, सप्तमी वि०)-	मधुनि	मधुनोः	_____
- प्रश्न 13** अधोलिखित पदानां वर्ण-विन्यासं कुरुत । 3x1=3
 (क) पिता (ख) कमलानि (ग) पत्रम्
- प्रश्न 14** अधोलिखितानि धातुरूपाणि निर्देशानुसार लिखत । 6x½=3
	एकवचन	द्विवचन	बहुवचन
1 कृ-लड लकार, मध्यम् पु०-	_____	अकुरुतम्	_____
2 वद-लड लकार, उत्तम् पु०-	अवदम्	_____	_____
3 लिख्-लट लकार, प्रथम् पु०-	_____	_____	लेखिष्यन्ति
- प्रश्न 15** अधोलिखित वाक्यानि संस्कृतभाषायां अनुवादं कुरुत । 2x1=2
 (क) दो छात्र कलम से पत्र लिखते हैं ।
 (ख) पिता पुत्र के साथ बाजार जाता है ।

प्रश्न 16 अधोलिखित गद्यांश पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृतेन लिखत -

1x5=5

अशिक्षा अज्ञानस्य जननी अस्तिः। ग्रामेषु प्रायः अद्यापि अशिक्षा, अज्ञानता, दरिद्रता च यत्र तत्र दृश्यन्ते। अज्ञानत्रायाः, अशिक्षायाः च कारणात् धनिकवर्गस्य वर्चस्वं दृश्यते। अनेन कृषकाणां शोषणं भवति। ते आजीवनम् तेषां प्रभावात् बहिः नागच्छन्ति। स्वच्छतायाः अभावात् अनेकैः संक्रमितरोगैः जनाः पीडिताः भवन्ति। आधुनिकचिकित्सायाः अभावे अकालमृत्युः स्वाभाविकी घटना जाता। अस्माकं कर्तव्यं यत् वयं ग्रामेग्रामे शिक्षायाः प्रचारं कुर्याम।

1 अज्ञानस्य जननी का अस्ति?

2 शिक्षायाः अभावात् केषां शोषणं भवति?

3 ग्रामेषु कस्याः अभावात् संक्रमितरोगाः प्रसरन्ति?

4 कस्याः अभावे अकालमृत्युः स्वाभाविकी घटना भवति?

5 अस्माकं कर्तव्यं कः अस्ति?

प्रश्न 17 अवकाशार्थाय प्रधानाचार्य प्रार्थना पत्रं लिखत।

1x5=5

प्रश्न 18 कश्चित् एकम् अनुच्छेदं लिखत।

1x5=5

(क) मम विद्यालय

(ख) मम प्रिय पर्व